

Hűséges kereskedés vs. hűtlen tétlenség

Textus: Máté 25,14-30

2014. december 14. este

Már többször elhangzott mostanában, de még mindig igaz: adventben vagyunk. Jézust várjuk, egyrészt úgy, hogy készülünk a karácsonyi testet öltés ünneplésére. Rövidebb, az egyházi évhez igazodva így van ma jelen az ünnep. Másrészt Jézust várjuk másodszor vissza. Ez az értelme az adventnek pedig velünk marad.

A tanítványoknak Jézus beszélt erről az időszakról, mégpedig a Máté evangéliuma 24-25. fejezeteiben. Ezekben a részekben több példázatot is mond Jézus az utolsó időkkel kapcsolatban. Ezek közül ma egyet szeretnék nektek felolvasni, ami arról beszél, hogy mi a dolga a tanítványoknak és a későbbi Jézus-követőknek, ha dicséretet szeretnének kapni, amikor Krisztus visszatér.

Talentumok példázata: Máté 25:14-30

Ezzel a példázattal Jézus már előre készítette a tanítványokat, hogy mihez is kezdjenek abban az időszakban, amikor a Gazda, vagyis maga Jézus testi, fizikai értelemben nincs velük.

Egy olyan időszokról van szó, ami jelenleg is tart, amiben mi is élünk, amiben testileg nincs itt velünk Jézus. Ez a helyzet pedig egészen addig nem fog változni, míg Jézus vissza nem tér ismét megdicsőült testében a földre, hogy ítéletet tartson.

Itt szeretne minket a példázat tanítani, hiszen arról beszél, hogy Jézus második visszajövelekor, számadást fog tartani, de csak a hűségeseket fogadja magához.

A példázat alapján beszélünk kell arról, hogy 1. Mit kezdünk az elszámolással? 2. Mit jelent az, hogy valaki hűséges, illetve hűtlen? 3. Hogyan élhetek olyan életet, aminek a végén hűségesnek fognak nyilvánítani, illetve ebben, hogyan segít az evangélium?

1. Mit kezdünk az elszámolással?

A példázatban azt olvassuk:

„Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgáit és rájuk bízta vagyonát... és elment idegenbe. Hosszú idő múlva azután megjött ezeknek a szolgáknak az ura, és számadást tartott velük.” (Mt 25:14.15b.19)

Azt olvastuk, hogy az úr szolgálainak kiosztotta vagyonát nagyon pontos szempontok, mindenkinek a képessége szerint. A szolgákban rejlő erő, dinamika szerint, hogy amikor visszatért, ezeket a szolgákat, elszámolásra összehívta. Mi sem természetesebb annál, hogy a szolga számoljon el az ő urának, aki egyértelműen Jézus. A szolgák a tanítványok és minden olyan későbbi követő, aki Jézust Úrnak fogadja el. A talentum az ószövetségben súlymérték volt, ami ma kb. 34kg-nak felel meg. Az újszövetségi időkre átszámolva 1 talentum

megegyezik egy általános munkás 20 évi bérével. A kiosztott vagyonban, nem különíti el a természeti javakat és a Szentlélek ajándékait: nincs olyan tehetség, ügyesség vagy helyzeti előny, amit nem Istennek kéne tulajdonítanunk. Azok szerint kapják a javakat, amennyiben a gazda alkalmasnak ítélte őket. Ez azt is jelenti, hogy mindenki kapott annyit, amivel lehet mit kezdeni. Végül pedig az elszámoltatás az utolsó ítélet, melyen számot kell adni, hogy mihez is kezdtek a megbízottak.

Álljunk meg egy pillanatra. Hogy is van ez? Mi ez az elszámoltatás? Isten nem csak a szeretet Istene? Mi az, hogy el kell számolnom azzal, ami az enyém? Én szereztem meg, hogy rendelkezek vele én a saját döntésem szerint? Ugye, nem túl nagy kérdés?

Nem tudom, hányan tekintenek közületek úgy magukra, mint szolgákra? Pedig a példázat róluk szól. Mindenki, aki Krisztus áldozatát elfogadja, önként leteszi az életét Jézus kezébe. Az ilyen ember többé nem tulajdonos, hiszen mindenért, amije csak van megfizettek.

A megtéréssel, minden javadat, minden tulajdonodat: az életed, az egészséged, a szabadidőd, a lakásod, a házad, a bankszámlád tartalmát, a kapcsolataidat, egyszóval mindent (a mindenbe minden beletartozik!) Istennek adtál. Ez a megtérés, hogy Isten rendelkezik mindennel, ami veled kapcsolatos. Többé nem tulajdonos vagy, hanem megbízott!

Tehát akkor az, hogy keresztyén vagyok azt is jelenti, hogy mindenestül megváltott, de ezzel együtt szolga is?

Pál apostol, amikor magáról, mint az Úr szolgájáról beszél, sokszor használja azt a görög szót, amit a rabszolga-jelentéssel lehet a legpontosabban visszaadni.

A római levelet így kezdi:

„Pál, Krisztus Jézus (rab)szolgája, elhívott apostol, akit Isten kiválasztott arra, hogy hirdesse evangéliumát, ...” (Róma 1:1)

A filippi levélben így ír:

„Pás és Timóteus, Krisztus Jézus (rab)szolgái...” (Fil1:1a)

A Tituszhoz írt levelet pedig így indítja:

„Pál, Isten (rab)szolgája, Jézus Krisztusnak pedig apostola Isten választottaiért...” (Tit1:1a)

Az Isten rabszolgája. Persze ezzel nem az elnyomást és a megnyomorítást akarja kifejezni, hanem azt az alárendeltséget, amit ez a jogi viszony jelent. Semmim sincs, mindenem a tiéd, sőt még én magam is a tiéd vagyok.

Amennyiben már látjuk, hogy a szolgák, akik felett ítéletet fog tartani mi vagyunk, amennyiben Krisztust Urunknak valljuk, akkor mindjárt jobban figyelünk. Az elszámolással nem félelmet szeretne kelteni, hanem egyrészt Isten igazsága megkívánja, hogy amit használtra odaad, azt számon is kérjen. Tőle kapom, de én használom. Pontosan ezért lesz elszámolás, mert a kiosztott javak bizonyos időre szólnak. Kijózanítóan hat, hiszen bárhogy ragaszkodik az ember akár a képességéhez, anyagiakhoz, kapcsolati rendszerhez, kivívott társadalmi megbecsüléséhez, mind-mind olyan dolog, amit egyszer le kell adni. Másrészt átmeneti dolgok, amik szükségesek a munkavégzéshez. Tulajdonként vannak nálad, így is bánsz velük, de átmenetileg. Lehetőség van benne, hogy hozz ki minél többet. Megbízás, hogy Isten értékkel. Rád bíz dolgokat. Ezért nem szükséges az irigykedés, az egymáshoz való

folyamatos hasonlítgatás. Tudatosítja, hogy a másik ugyan olyan szolga, mint én, aki ugyan annak az Úrnak fog számot adni. Különbségek lehetnek közöttünk, hogy ki mennyivel gazdálkodik, de világos, hogy majd egy napon vissza kell adnom mindent és csak az fog számítani, hogy mire mentem vele.

2. Ez így önmagában elég félelmetes lenne, hogy tudnánk a számadásról, de nem lenne semmilyen szempontrendszerünk. A példázat beszél arról is, hogy mi alapján történik a számadás, illetve a számadáskor milyen lehetőségei vannak az embernek. Kettő kerül megjelölésre: hűség illet hűtlenség. Nézzük meg, hogy mit jelent, hogy valaki hűséges és mit, ha valaki hűtlen?

Ezt olvastuk:

„Eljött az, aki az öt talentumot kapta, hozott másik öt talentumot, és így szólt: Uram, öt talentumot bízál rám: nézd, másik öt talentumot kerestem. Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, a kevesen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj és osztozz urad örömeiben! Eljött az is, aki a két talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, két talentumot bízál rám: nézd, másik két talentumot kerestem. Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, a kevesen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj és osztozz urad örömeiben! És amikor eljött az, aki az egy talentumot kapta, ezt mondta: Uram, tudtam, hogy könnyörtelen ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vettedél, és onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál. Félelmemben elmentem tehát, és elástam a talentumodat a földbe: nézd, itt van az, ami a tied. Ura így válaszolt neki: Te gonosz és rest szolga...” (Mt25:20-26a)

A hűséget, hűtlenséget a legkönnyebben az üzlettel lehet megmutatni. Ha ott valaki tétlen, nem dolgozik, adott esetben nem kockáztat, nem teszi oda magát, lehet bármilyen szép, okos, kedves... a vagyon csökkenni fog. Ha pedig teljesen elszánt, minden követ megmozgat, lesi a lehetőségeket, gondolkodik az alkalmak megragadásán, akkor a legkevesebb tőkével is el lehet kezdeni a gyarapodást.

Akiket hűségesnek nevez az Ura, azokról megállapítja, hogy jól végezték el a feladatot. Vállalkozásba fogtak, próbálkoztak, kereskedtek, befektettek, aminek a vége az lett, hogy gyarapították a vagyont, kétszer annyit adtak vissza.

Akit viszont hűtlennek, arról azt halljuk, nem végzett semmilyen feladatot. Teljes tétlenségében, nemtörődömségben kihúzta magát minden munka alól, a kapott talentumot elásta és egy az egyben vissza is szolgáltatta.

Azt mindenképpen leszögezhetjük, hogy nem a kiadott talentummal való elszámolás jelenti a hűséget. Nem az a dolga a keresztyéneknek, hogy a rendelkezésükre álló fizikai, lelki, szellemi forrásaikat a végén fel tudják mutatni. Tessék, itt van, amit kaptam az eredeti csomagolást sem vettem le róla. A javak a kiadott feladat elvégzésére vannak: hasznot hajtani a Gazdának, lefordítva építeni az Isten országát.

Az egész életről beszél a példázat. Nem csak a gyülekezetben betöltött szolgálati szerep a hűségesség, ha itt a templom falain belül végzel valamit. Hozzá tartozik, de csak egy része. Benne van a szürke hétköznapokban, az élet munkahelyi, iskolai, egyetemei, baráti, családi, útközi és mindenféle helyzetében való munkálkodás.

Jézus pont azért beszél a keresztyén életről üzleti nyelven, mert így félreérthetetlen. Aki kereskedik, vállalkozik, az nagyon jól tudja, hogy nem úgy működik, hogy félig benne vagyok, félig nem, hogy egy napot, max. kettőt dolgozok a héten és a többit nem. Vagy ott vagyok a teljes élettel, ha nyereséget szeretnék, vagy pedig nem érdemes csinálni az egészet.

Amennyiben úgy tekintesz magadra, mint aki hűséges szeretne lenni, akkor annak meg kell nyilvánulnia abban, hogy jól használod, jól viselsz gondot, jól sáfárgatsz azokkal a javakkal, amik rád bízottak. Hiszen a gazda pont ezt mondja a szolgáltnak: hűséges voltál hozzám, tiéd mindenem, gyere velem. Amennyiben nem tartod ezt fontosnak, akkor hiába tartod magad hűségesnek vagy keresztyénnek. Ki kell józanodnod. Nem voltál hű szolga, nem követted a feladatot. Ezért mindent el fogsz veszíteni.

A hűségéről beszél, hogy mennyire van tele a szíved az Isten iránti hálával. Szeretnél neki hasznot hajtani, szeretnéd a kéréseit megtenni örömmel. És bár szolga vagy, de mégis szabadon, lelkesen szolgálsz neki, segíted az evangélium hirdetését azzal az ajándékkal, amit kaptál, beszélsz a benned lévő reménységről, beszélsz az evangéliumról, az emberek elé éled a keresztyénséget, képzéd magad, ha kell adsz, ha kell tűrsz, ha a helyzet megkívánja konfrontálódasz, ha pedig a szenvedést, akkor kitarasz... de tudod, hogy amikor ezt teszed a nálad levő talentumok szaporodnak. Mert egyértelmű, hogy az Uradnak, akit szolgálsz, egyedül neki akarsz hasznot hajtani. A példázat bár csak a gonosz szolga esetében beszél Istenképről, de a másik két szolga is tekintett valahogy Urára. Az Istenkép azt jelenti, ahogyan a szolga az Urára néz. Ahogy gondolkodik róla. Amilyen érzelmek előjönnek, ahogyan meghallja a nevét. Ez a kép pedig arra ösztönözte őket, hogy induljanak azonnal, örömmel kereskedjenek, szívesen hajtsanak hasznit Urukhoz, hanem az Uruk haszna annyira fontos nekik, hogy ez lett a saját hasznuk is. Így lehet, hogy élő, személyes, bátorító, biztató, nagylelkű Úr képe volt az, ami a tetteik mögött volt. Így lehet, hogy a hűség a hitből nő ki.

Érdekes, hogy a harmadik szolgáltnak azt mondja az Ura, hogy még a saját rendszeredben sem állsz meg. Mert ha valóban ilyen könyörtelennek tekintette, akkor azt a minimumot megtehetette volna, hogy egy kis kockázatú befektetésbe teszi a pénzt, elviszi a pénzváltóhoz. De a saját elképzeléseihez képest sem tett semmit. Totális tétlenség, teljes hűtlenség. Ha pedig hűtlen vagy teljesen más kép van előtted. Egy könyörtelen, kapzsi, félelmetes haragvó, egy távoli, ítélő Istent látsz, aki megbüntet, aki számon kér, akitől csak félni lehet, aki igazságtalan, aki könyörtelen, aki csak elvenni szeretne...

Lehet csak egy terület az életedben, amikor a saját akarathoz ragaszkodsz, ahol nem tudsz hálával élni. De lehet az egész. Ha van olyan rész, amit saját ellenőrzésed alatt tartasz, akkor nem tudod teljesen magad odaszánni. Azt érzed, hogy ez a szolgaság megnyomorít, nem hála van benned, hanem düh és elkeseredettség. Megjelenhet ez egyszer a teljes tétlenségben: nem érdekel többé semmi más, ami ezzel a világgal kapcsolatos. Vagy pedig beleőrülök és belepusztulok a pörgésbe, de nem haladok semmit. Viszont nem tudok megállni sem, aminek előbb-utóbb a kiegészítés lesz a következménye. Így lehet, hogy a hűtlenség mögött nem egy élő kapcsolat van, hanem inkább egy félreismert vagy egy elképzelt kép, ami valójában hitlenséget feltételez.

Hogy lehet Isten előtt szabadon, jó lelkiismerettel élni? Meddig mehet el az ember keresztyénként? Lehet-e hobbija? Vagy akár drága autója? Lehet-e nagyon magas beosztásban? Sok konkrét kérdés előjöhethet. De egy biztos. A hűség életet nem kötöz. A kapott javakkal Istennek akar szolgálni, de a földi életben megélt életszínvonal között lehet különbség, ahogy a kiosztott javakban is van. Nem uniformizálni akarja Isten az életünket, hogy ha keresztyén vagy, akkor ezt eheted, ide mehatsz és soha nincs pihenés. Szabad vagyok adni, de szabad vagyok kapni is. A helyzetem dönti ezt el. Viszont ugyan az a hűség, hála, odaadás, elköteleződés, kitartás van bennem, mint a másik szolgában. Ez az, amit lát Isten, aminek a jutalma a közös vacsora, a mennyei továbbélés: „*boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzőjének vacsorájára!*” (Jel 19:9)

3. De hogyan élhetek olyan életet, aminek a végén hűségnek fognak nyilvánítani?

Amennyiben az emberi gyakorlatból indulunk ki, nincs olyan, hogy valaki teljesen hűség egész életében. Ahogy korábban mondtuk, a hűség és a hit karöltve együtt jár, olyannyira, hogy a görögben egy szó jelzi mind a kettőt. Ahol pedig nincs hűség, az azt is jelenti, hogy hitet sem lehet találni.

Úgy kezdődik a példázat, hogy az Úr egy távoli országba utazott.

„*Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és rájuk bízta a vagyonát.*” (Mt 25:14)

De miért utazott el egy távoli országba? Miért kellett itt hagyni ezeket a szolgálkat, hogy egyedül dolgozzanak? Továbbá lehet tudni valami arról, hogy hogyan?

Azt tudjuk, hogy ez az ember, aki elmegy, az Úr Jézust jelöli, aki ezt a választ adja:

„*...én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.*” (Jn 10:10b)

Ez pedig azt jelenti, hogy előtte nem volt életünk. Előtte nem volt semmilyen kapcsolat az ember és az élet forrása, Isten között. Alapvetően tehát az van bennem, hogy ne keressem Istent, ne akarjam az Ő akaratát tenni, sem pedig Őt szolgálni. Ez van az ember bensőjében. Ez pedig világosan ahhoz a passzivitáshoz vezet, ami elás mindent, aki Istenre haraggal tud tekinteni, aki nem akar tőle semmit, legkevésbé Neki alárendelve és mindent átengedve élni.

Ezért kellett, hogy ez az ember elutazzon messze földre a golgotai kereszten, a legnagyobb szenvedések közepette, egészen a halálon át, hogy saját magát tegye ki az Isten büntetésének. Hogy amikor Isten igazsága számon kéri az embert, ne kellejen elpusztulnia, hanem meg tudjon állni, saját magát tette ki Isten haragjának. Ezzel pedig a világtörténelemben a legnagyobb, a legtökéletesebb, a legcsodálatosabb hűséggel tette.

Soha, senki sem volt maradéktalanul hű az Atyához, csak Jézus. Senkinek a hűségét nem fogadta el az Atya, csak Jézusét. Jézus hűsége az egyetlen, amit Isten értékeli és elfogad. Ezzel pedig egy olyan Istenképet hoz el, aki mindennél jobban szereti az embert, aki mindent megtesz az emberért, aki hűséges, aki kegyelmes, aki együtt érző.

Ő azért volt hűséges, hogy mi is hűségesek lehessünk. Az Ő hűsége az alapja a mi hűségünknek. A hűség életnek tehát első feltétele, hogy ismerem a tökéletes hűséget, ami Krisztusban van meg

Miután megismertem el kell fogadnom. Krisztus azért volt hűséges, hogy én erre a hűségre rá tudjak épülni. Az életemet rá tudjam tenni. El kell fogadnom, hogy az áldozata minden tőle elválasztó akadálytól megszabadít, helyreállít, tökéletesen meggyógyít és képessé tesz arra, hogy általa én is hűséges lehessen Istenhez. Csak és kizárólag az lehet hűséges, akiben a tökéletes hűség és igazság ott van, amit Krisztus szerzett meg. Akiben ott van maga Krisztus azáltal, hogy szolgája, rabszolgája lett, mindenét, az egész életét neki adta. Ha ezt kész vagyok elfogadni, következhet a harmadik lépcsőfok, hogy meg is cselekszem: hűséges leszek.

Ez azt jelenti, hogy tudok úgy tekinteni Krisztusra, mint Uramra. Tudok örülni a vele való kapcsolatnak, sőt mindennél fontosabbnak tartom. Tudok úgy tekinteni magamra, mint az Ő szolgájára, aki az Ő akaratát szeretné tenni: mindenével szolgálni azokon a helyeken, ahol az életem folyik. Szeretnék növekedni az ismeretében. Ez nem jelenti azt, hogy Krisztust követve abszolút csak hűséges leszek ezután minden lelki, szellemi és testi javammal. Hűség és hűtlenség nem, mint két pólus van jelen, hanem azt jelenti, hogy ezek után egyre inkább a szerint tudjuk az életünket, az időnket, a tehetségünket, a pénzünket és minden más anyagiakat, kapcsolatrendszeremet, társadalmi helyzetemet használni a befektetésre, a gazda javainak bővítésére, az Isten országának építésére.

Ha Krisztus hűsége átjár minket, akkor vagyok képes meglátni a másik szükségét, azt, hogy mit tehetek a gyülekezetért, a munkatársaimért, a barátaimért, a családomért, a rokonaimért, a szomszédjaimért vagy egy akármilyen emberért, aki éppenséggel mellém sodródik. Az ilyen élet az, amire azt mondja a visszatérő gazda:

„Jól van, jó és hű szolgám, a kevesen hű voltál, sokat bízok rád ezután!” (Mt 25:21;23)

Krisztus ezt a hűséget fogja keresni és értékelné második visszajövetelekor, aminek az elérését Ő fel is kínálja.

ÁMEN

Áldás:

„Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségéteket az ő gazdagsága szerint dicsőséggel a Krisztus Jézusban. A dicsőség pedig Istenünkké és Atyánké örökkön-örökké. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel.”

Filippi 4:19-20;23

(Molnár Ambrus)